

ELOFIZETES.

HELYBEN ES VIDEKEN

Egy évre ... 120 kor
Fél évre ... 60 kor
Egy negyed évre 30 kor
Egy hóra ... 10 kor.

Nyitási költségek
megállapodás szerint.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és csanádi egyesült
vasutak palotájában.
TELEFON-SZÁM: 22.
KIADÓHIVATAL:
Aradi Nyomda Rézvány-
Társaság.
Kisfaludy téren 22. sz.
TELEFON-SZÁM: 21.

Arad, 1919.

Főszerkesztő:
Stauber József.

Kedd, november 4.

Csizmadia kilépett
a szociáldemokrata-pártból.

Csizmadia Sándort, a magyar
szociáldemokrata-párt egyik veze-
tőjét a Fridrich-kormány állam-
titkársággal kínálta meg, amit
Csizmadia elfogadott. Emiatt tá-
madásoknak volt kitéve s ezért
ugyében a pártválasztmány vá-
lasztott bíróságra bízta a döntést.
A zsüribe Csizmadianak is há-
rom tagot kellett volna jelölnie,
de ő e helyett a párttitkársághoz
íntezett levelében kijelentette,
hogy nem nevez meg tagokat,
mert nem tekinti magát a szo-
ciáldemokrata pártból tartozó-
nak. Ezzel a nyilatkozattal Csiz-
madia hivatalosan is bejelentette
kilépését a pártból.

A nagytőzsdék és különlegességi
trafikok bérbeadása.

Az aradi királyi pénzügyigaz-
gatóság 80638-IV-1919. szám
alatt árlejtségi hirdetményt boesá-
tott ki az aradi, kisjenői, pankotai,
soborsini, buttyini és nagyhalma-
gyi nagytőzsdék és különlegességi
trafikok bérbeadására. A pályázati
hirdetmény szerint az aradi nagy-
tőzsdének 1918-ban másfél millió
korona volt a forgalma és ebből
41000 korona a detail árusításból
folyt be. Ez összeg 1.6 százalékát
kapták az elárusítók, a detailból
pedig 10 százalékot. Az aradi kü-
lönlegességi trafiknak 1913-ban
436000 korona volt a forgalma és
az elárusító ebből 3 százalékot ka-
pott. A pályázatot legkésőbb ez év
december elsejéig kell benyújtani
és megfelelő óvadékot kell mel-
lékelni. Az aradi nagytőzsdére pá-
lyázóknak 15200 korona, a külön-
legességi trafikra pályázóknak pe-
dig 6600 korona óvadékot kell
mellékelni. A tőzsdéket legelő-
sorban a rokkantak, a hadiözve-
gyek és hadiárvaik, továbbá az
állami tisztviselők özvegyei, árvái
és az állami nyugdíjasok kaphat-
ják meg, azonban a pénzügyigaz-
gatóságnak joga van saját belá-
tása szerint cselekedni. A dohány-
neműket ezután a tőzsdések Dé-
váról fogják kapni. Az összes pá-
lyázati feltételek egyébként az
aradi pénzügyigazgatóságnál tud-
hatók meg.

Sir George Clark utolsó tárgyalásai.

BUDAPEST. A politikai helyzet tisztulást folyamatának döntő
jelentőségű eseménye volt a Keresztény Nemzeti Egyesülés pártválaszt-
mányának ülése. Az ülésen Haller István elnökölt és Friedrich István
volt a vezérszónok. Kifejtette, hogy egyetlen megoldás lehetséges: a
keresztény nemzeti irányzat fenntartása és biztosítása. Beszéde után
a pártválasztmány határozati javaslatot fogadott el. A határozati ja-
vaslat szerint a párt törhetetlenül ragaszkodik a jelenlegi rendszerhez
és áldozatra csak akkor hajlandó, ha azt a jelenlegi rendszer fentartása
kivánná, azonban ezt is csak megfelelő ellenszolgáltatás fejében csele-
kedné.

Ezt a határozatot politikai körökben úgy értelmezik, hogy a
kormnypárt nem ragaszkodik többé feltétlenül Friedrich miniszterelnök
ségéhez, hanem maga is koncentrációs alapon képzei el a kibontako-
zást. Friedrich István közölte Sir George Clarkkal azt a feltételt, a
melyhez a kormnypárt a most vázolt megoldást fűzi. Ennek a felté-
telnek a teljesítése az entente-től függ.

Sir George Clerk szombaton elsőnek Csernoch János herceg-
primást fogadta. Később a következők jelentek meg nála: Haller István,
Garami Ernő, Várady Árpád kalocsai érsek, gróf Karácsonyi Jenő,
Rákosi Jenő, Vészi József.

Az új parlamentben nem lesznek magyar képviselők.

BUKAREST. A bukaresti Adeverul a magyarságnak a választ-
ások dolgában elfoglalt álláspontjáról a következőket írja: Az erdélyi
lapok nemrég közölték azoknak a magyaroknak névsorát, kik képv-
iselőjelölteként tekintendők. Ez irányban Nagyszebenben értezetlet is
tartottak, melyen elvben kimondták, hogy a magyarság részt vesz a
politikai életben. E mozgalom élén Maurer Béla az „Ujvilág” igazgatója
és Ugron Zoltán volt országgyűlési képviselő állanak.

Ugy látszik, hogy azon magyar körök álláspontja, melyek a
passzivitást vallották követendő eljárásnak, végül is győzött a mérsé-
keltek felett, úgy hogy a magyar képviselőjelöltek visszaléptek.

Ennek következtében a román képviselőtestületnek magyar tag-
jai nem lesznek. Ezzel egyidejűleg azok a törekvések, melyek egy ma-
gyar nemzeti demokrata párt alakításán fáradoztak, megszüntnek te-
kinthetők.

Az Osztrák-Magyar bank nem fe'el
a szovietkormány bankjegyelért.

Az Osztrák-magyar Bank rendkívüli közgyűlésén Papp vezértit-
kár jelentése foglalkozott a jegybank fölszámolásával. Magyarország
pénzügyeivel és a tanácsköztársaság által kiadott bankjegyekkel. A je-
lentés megemlékezett arról, hogy Magyarországon a kommunista ura-
lom miatt nem lehetett felülbélyegezni a bankjegyeket és hogy az inté-
zet nem felel azokért a bankjegyhamisításokért, amiket a szoviet-kor-
mány elkövetett.

A jegybank tiltakozott az ellen is, hogy a tanácsköztársaság
és a jelenlegi kormány által kibocsájtott postatakarékpénztári jegyek
az Osztrák-Magyar Bank jegyei mellett mint magyar bankjegyek van-
nak forgalomban. A tanácsköztársaság által a jegybanknak okozott kár
nagyságát eddig még nem lehetett megállapítani, megközelítőleg 3300
millióra becsülik a tanácsköztársaság által hamisított bankjegyek men-
nyiségét.

Végül megjegyzi a vezértitkár jelentése, hogy az osztrák béke-
szerződés nyilván már olyan rendelkezéseket is foglal magában, ame-
lyek Magyarországgal megkötendő békeszerződésben is megvannak.

A germán lei javult.

A kávéházi lei forgalomban
ugylátszik nincsenek lehetetlensé-
gek. Nemrégiben írtunk csak ar-
ról, hogy a lei a Városi kávéház
délelőtti börzében óriási mértékben
esett, ma pedig arról értesülünk,
hogy a leiben, de különösen ger-
mán leiben igen nagy a kereslet.

A lei-zuhanás alkalmával, a
nacional lei legalacsonyabb árfo-
lyama 240-250 volt, ma pedig
már ismét 260-285-ön áll. A ger-
mán lei árfolyama még ennél is
sokkal kisebb volt, ma pedig a
nagy kereslet folytán hirtelen fel-
szökött 250-re, sőt 255-öt is ad-
nak már érte. Lei láncos körök-
ben a nagy lei kereslet okát ab-
ban látják, hogy a kereskedők
Brassóban csak leiért tudnak vá-
sárolni és így igyekeznek maguk-
kat ellátni elegendő mennyiségű
lei-vel. A germán lei hirtelen ke-
resletének az okát még a legrava-
szabb láncosok sem tudják meg-
értetni és az egészet csak egy ma-
növernek hiszik.

Nem minden idegent
utasítanak ki Aradról.

Írtunk arról, hogy a repatriá-
lások egyelőre függőben maradtak.
Érdeklődtünk erre az okairánt a
repatriáló hivatalban, ahol elmon-
dották, hogy az illetékes tőzvezők
megállapodtak abban, hogy a ki-
ntasításokat nem fogják általános-
ságban foganatosítani. Nem min-
den idegent utasítanak ki Aradról
hanem elsősorban azoknak a kér-
vényt fogják revízió alá vonni,
akiknek lakására már előjegyzés
történt. Ma kellett volna ebben az
ügyben az első ülést megtartani,
azonban el kellett halasztani, mert
a lakáshivatal még nem készítette
el az igényelt lakásokról szóló ki-
mutatást.

Itt említjük meg, hogy Erdély-
ből jövet november 1-én délelőtt
9 órakor haladt keresztül az aradi
állomáson az ugynevezett bécsi
vonat, amely 15 családot szállított
Ausztriába. A vonat Nagyszeben-
ből indult, csupa Pullmann-koc-
sikból állott és az utasok ké-
nyelméről a legmesszebbmenőleg
gondoskodtak. Úgy értesültünk,
hogy ezt a vonatot az osztrák
kormány küldte Erdélybe, hogy
az osztrák honosokat hazaszál-
lítsa.

Protestáns reáliskola Aradon.

Ma délelőtt Frin Lajos evangélikus lelkész felkereste Veliciu Romulus dr. prefektust és közölte vele, hogy az aradi protestáns egyház felekezeti, reáliskolát óhajt Aradon létesíteni, amelyben magyar lenne a tanítás nyelve. A lelkész a prefektus jóakarátát és támogatását kérte. Veliciu prefektus kijelentette, hogy a döntésre a nagyszabasi kormányzótanács hivatott, a protestáns egyháznak ezért oda kell fordulnia.

— Ki kell azonban jelentenem, — mondotta a prefektus, — hogy nem tartom helyesnek azt az irányzatot, amely Aradon felesleges számú középiskolát akar létesíteni. Magyar reáliskolára pedig egyáltalán nincsen szükség, mert az állami reáliskolában, az első osztály kivételével magyarul tanítanak.

Az aradi protestáns egyház a napokban terjeszti fel kérelmét Nagyszabasi.

Művészet.

Képtárlat.

Illencz Lipót festőművész a saját munkáiból és Balla Béla festményeiből tárlatot rendezett a Weitzer János-utcai iskola nagyszabasi termében, amely holnap nyílik meg a közönség számára. A rendező művész negyvenkét, Balla harminc képpel vesz részt a kiállításon.

A két művészt jól ismeri Arad méltó közönsége. Felesleges is volna őket ismertetni, ha éppen mostani kiállításuk nem új korcsakat reprezentálna mindkettőjük művészetében. A mostani tárlat azonban mindkét aradi piktornál egy érdekes művészi pálya teljes kifejlődését jelenti.

Illencz Lipótnak legifjabb kora óta a kedvence problémái voltak az erős fényhatások. A pástortűz rőt fénye, a villanylámpák minden fényhatást átértékelő csillogása, de mindenek felett a diadalmas napugár ragyogása. Illencz Lipót a tiszta derű, a ragyogás, az életkedv piktorja. Most kiállított képein az elmúlt nyár pompája vibrál, Strandképeinek izzó homokja szinte sugárzik felénk és pompásan megfestett figurái szinte ujjonganak a duzzadó életvidámságtól.

Balla Béla csak itt-ott keresi a fényproblémákat. Az ő tájképein a művész a természet rajongója, méltóságos egyszerűségben fenséges nyugalomban másolja a természet örök szépségeit. Képeinek hangulata melancholikus, még ott is, ahol szindus tavaszi rétet fest. Különösen hangulatosak a tájképek, egész uszkáló felhősoporkok és a ködös messzeségbe vesző horizontok. A két művész tárlatának remélhetőleg olyan nagy sikere lesz, amilyent megérdemel.

Svihakok. Pénteken elevenítette fel a szintársulat Ziehrer népszerű operettjét, a Svihakok-at. Győző, Herold és Lugossy pompás mókáin nagyszerűen mulatott a közönség. Sz. Rontay Boriska, R. Horváth Mici és a többiek is minden lehetőséget kihasználtak a közönség szórakoztatására.

Well Magda 4-ikére hirdetett hangversenye elmarad.

Apponyi vezeti a magyar béke delegációt.

BUDAPEST. Kedden vagy szerdán lesz a pártvezérek közös értekezlete, amelyen Sir George Clerk megismerteti velük álláspontját és felszólítja őket, hogy az ő szempontjainak figyelembe vételével alakítsák meg a koncentrációs kormányt. Az erre vonatkozó tárgyalások nem fognak sok időt igénybe venni és úgy lehet, egy héten belül koncentrációs kormány lesz. Az új kormány első teendője a béke delegátusok megnevezése lesz. A béke delegációt gróf Apponyi Albert fogja vezetni.

Választások Aradon és a megyében.

Vasárnap folytak le a Romániához csatolt részeken a képviselő választások, mindenütt a legnagyobb csendben és rendben, minden rendezettség nélkül.

Aradon reggel nyolc órakor kezdődött meg a választási aktus, ami nagyon rövid ideig tartott. A Központi választási irodában, a Kazinczy-utcai elemi iskolában Németh János dr. elnök pontban nyolc órakor megnyitotta a választást. — A jelölők megvizsgálása után megállapította, hogy a törvényben kitűzött határidőn belül csak két szabályszerű jelölés érkezett, minél fogva a két jelöltet Goldis László dr. minisztert és dr. Miclea Sever ügyvédet megválasztott képviselőnek jelentette ki. Erről jegyzőkönyvet vettek fel, amelyet a központi bizottság elnökéhez terjesztettek fel.

Aradvármegye legtöbb kerületében is a román nemzeti párt jelöltjei kerültek ki győztesként. Többnyire nem is volt ellenjelöltje a pártnak s így nem került harcra a sor.

Ellenjelöltek csak Radnán és Borosjenőn voltak. Radnán Paskutz Silvius ellen dr. Stajnescu aradi ügyvéd, Borosjenőn Suciu János ellen Dirlea tanító lépett fel.

Már reggel fél kilenc órakor telefonon jelentették az aradmegyei prefekturának, hogy Világoson egyhangulag megválasztották jelentették ki Pop C. István minisztert. A délelőtt folyamán egymástán jelentették az egyes kerületek, hogy ellenjelölés nem érkezvén be, megválasztott képviselőnek deklarálták: Körösbökönyen Gróza dr. ügyvédet, Simándon Janca Cornél dr. ügyvédet, Ternován Nica Demeter földmivest, Csermőn Montia Justin papot, Soborsinban Goldis László dr. minisztert, Halmágyon Costina Jenő dr. ügyvédet, Pécskán Novák Aurél dr. ügyvédet, Ujszentannán József Carl esperest.

Délben beérkezett a hivatalos jelentés a radnai és borosjenői választások eredményéről is. Radnán dr. Paskutz Silvius (hivatalos jelölt) 385 szavazatával szemben dr. Stajnescu Sándor aradi ügyvédet választották meg képviselőnek 2018 szavazattal.

Borosjenőben heves volt a választási küzdelem, amelyből 1848 szavazattal Suciu János miniszter került ki győztesként. Ellenfele Dirlea tanító 1321 szavazatot kapott.

A szomszédos megyékből Makón Szán Illés nagyváradi kánonokot, Battonyán Marsieu Péter lelkészt ellenjelölt nélkül, Nagylakon Uros Protianut 2150 szavazattal választották meg. Ellenfele Dana János 250 szavazatot kapott. Tótkomlóson Veszelszki Pált szlovák programmal választották meg.

Egy év múlva kiderített gyilkosság.

Még tavaly novemberben eltűnt Galsán egy módos gazda. Akkoriban sokat beszéltek az eltűnésről, hirtelen terjedt annak is, hogy a gazdát meggyilkolták, de dacára a legszorgosabb kutatásnak, sem a gazdát, sem a holttestet nem sikerült előteremteni. Az elmúlt napokban az öthalmi csendőrségnek valaki tudomására hozta, hogy az eltűnt gazdát meggyilkolták és holttestét elásták az ottani temetőben.

A csendőrség az estről azonnal jelentést tett az aradi ügyészségnek, ahonnan dr. Gitta Ágoston ügyész szállt ki a helyszínre a nyomozás megejtése végett. A csendőrség most már biztos nyomon elindulva, megállapította, hogy a gazdát a múlt év novemberében öccse, felesége és ennek szeretője meggyilkolták, a holttestet összedarabolták, majd egy zsákba varrva elásták a temetőben egy frissen hantolt sír tövében.

Az ügyész azonnal letartóztatta az asszony szeretőjét, aki be is vallotta a gyilkosságot. Az elásott holttest pontos helyére vonatkozólag azonban nem tudott pontos felvilágosítást adni, mert mikor a hullát elásták, sötét volt és így nem emlékszik már a helyre. Dr. Gitta ügyész utasítására most sorba felbontják azokat a sírokat, amelyekben esetleg a meggyilkolt gazda holtteste lehet. Az ásatások már napok óta folynak, de még eddig nem sikerült a hullát megtalálni. A csendőrség már napok óta nyomoz ebben az ügyben és több letartóztatás várható. A gyilkosság a faluban óriási izgalmat keltett.

HIREK.

— **Halottak Napja.** A katolikus világ tegnap ünnepelte Halottak Napját. A temető mint minden évben, az idén is megtelt virággal. Akinek csak halottja van, aki az aradi sírkertben alussza örök álmát, virágot vitt ki a temetőbe és ezer meg ezer piszlakoló gyertyafény mellett há imák születtek az egok urához az elköltözött lelki üdvéért.

— **Rokkantak esküje.** A polgármester a következő hirdetményt tette ma közzhírré: Felhívom azon rokkantakat, kik fizetési meghagyást vettek át, valamint kiknek fizetési meghagyásuk hivatalomban fekszik, hogy állampolgári eskü letételére folyó hó 4. és 5-én d. e. 10—12 óra között az esetleg már náluk levő fizetési meghagyással jelentkezzenek. Robu dr. polgármester.

— **Női bírák.** Az angol alsóház két indítványt fogadott el az angol nők jogainak kiterjesztéséről. Ezután nőket is kineveznek bírákká, de csakis férjes nőket. A felsőház női tagjainak ugyanolyan jogok lesznek mint a férfitagoknak.

— **Ismét szemet kér a város.** Irtunk arról, hogy a polgármester meg fogja sürgetni a kormányzótanács közlelmözési ügyosztályánál a város részére szállítandó szemet. A polgármester most megbizta Vass Barnabás városi mérnököt, hogy utazzék Kolozsvárra és ott szorgalmazza a szénszállítást annál is inkább, mert a városi gépezetek a legnagyobb erőfeszítéssel sem tudnak már tovább működni.

— **Még nem adták el a Városlőt.** Városszerte elterjedt az a hír, amelyet két aradi lap meg is írt, hogy a Városi kávéház gazdát oszerélt, amennyiben Schuch Ferenc megvásárolta az üzletet özv. Maschansker Alfrédnél. Deklardáltunk az ügy iránt az érdekelteknél, akik kijelentették előttünk, hogy a kávéház eladása még csak terv. Tárgyalások folytatók ugyan, de azok még nem vezettek eredményre.

— **Nagyszabasi betörések.** Az aradi rendőrség bünygyi osztályán nagyszabasi betörésekről tettek ma feljelentést. Eöröm Edéné aradi magánzó Thököli-tér 5. sz. alatti lakásában szombat éjjel betörték és a szekrényeket felfeszítették. A szekrényekből és különböző helyekről 20.000 korona értékű ékszer és nagyértékű fehérnemű loptak el a betörők. — Szombat éjjel betörők jártak Ivanov Lászlóné Lipótné 20. számú házában és 6692 korona készpénzt és több ezer koronát érő ruhaneműt loptak el. Az aradi rendőrség mindhárom betörés ügyében folyamatba tette a nyomozást.

— **Ezüstlakodalom.** November elsőjén ünnepelte meg szük családi körben házasságának 25-ik évfordulóját Leopold Zeigmond földbirtokos, az aradi Lloyd-társulat elnöke. Ebből az alkalmából jóbarátok és ismerősök tömegesen keresték fel szerencsekívánataikkal a köztisztaságban álló férfit. Leopold Zeigmond már évtizedek óta ismert és becsült közéleti munkáit fejt ki Aradon a város társadalmának mindegyik rétegében népszerű s önzetlen, odaadó munkásságával mindenki becsülését régóta érdemelte.

— **Petróleum kiosztás.** Ertesítjük a közönséget a részét, a melyeknek villanyvilágítása nincs, hogy az új élelmiszerjegyek III-ik számú cukorszelvényére november hó 4-től kezdve 1 liter petróleum kerül kiosztásra. Egy liter ára 8.30 Aradváros közlekedési bizottsága.

— **Házasságok.** Horvay István és Meer Bóka házasságot kötöttek. (Mindem külön értesítés helyett.)

Basok Gusztáv a temesvári Hungaria gőzmalom r.-t. cégjegyzője és Kugel Irénke Aradon 1919. november 2-án házasságot kötöttek. (Mindem külön értesítés helyett.)

— **Kristálysóda kiosztás.** Ertesítjük a közönséget, hogy az új élelmiszerjegyek IV. számú cukorszelvénye ellenében november hó 4-től kezdve 1/2 kg. kristálysóda kerül kiosztásra. Egy 1/2 kg. ára 1 korona. Felhívjuk az I., II., III., IV., V., VI. kerületbeli kereskedőket, hogy f. hó 4-én kedden, a VII., VIII., IX., X. és XII. kerületbeli kereskedőket, hogy f. hó 5-én, szerdán petróleum és kristálysóda utalványaik kiváltása végett a közlekedési bizottság hivatalában (Kulturpalota) jelenjenek meg. Aradváros közlekedési bizottsága.

— **Az Aradi Élet** legújabb száma a következő tartalommal jelent meg: **A rendezés művészete. Jó szezon lesz-e az idén? Rubletzky Géza. Asszonyi szem. Versék. Várnai tata első hódítása. Férj, aki médium. Földes tiam, maga ugyan megírta! Jótékony cölra. Pillangó főhadnagy. Kit választana? (Beérkezett válaszok.) Kritika. Színházi hírek. Apró esetek. Szerkesztői üzenetek a színház és a mozik heti műsora volt.**

— **Kabátlopás.** Vasárnap délután a Központi éttermből ismeretlen tettes elemelte Glauber Izsó makói kereskedő kabátját a fogasról, mislalt a károsult ebédelt. A kereskedő bejelentette az esetet a rendőrségen.

— **Román osti tanfolyam** (Berlitz módszer szerint). Minden hó 1-én veszi kezdetét. Beiratás Lázár Vilmos-utca 2.

— **Az orgona-hangverseny elhalasztása.** A Tuberkulózis elleni küzdelem aradi egyesülete által tudógondozója javára 1919. évi november hó 6-ára hirdetett orgona-hangverseny közbenjött akadályok miatt bizonytalan időre elhalasztatik. A jegyek a később megállapítandó hangversenyre érvényesülnek, kivánságra azonban vissza válthatók.

— **Gyors- és gépiráskola** (Lázár-Vilmos-utca 2.) Kereskedelmi szakoktatás. Román gépirás. Fordítások és írásmunkák román-, magyar-, német-, francia-, és angol nyelvben.

MOZI.

* **Vörös boszorkány II. az Apollóban és Urániában.** Feszült érdeklődéssel várta Arad mozibárázó publikuma a „Vörös boszorkány” című bűnügyi bílm második részét, amelynek első bevezető fejezete az elmúlt héten nagy feltűnést keltett. Meg kell állapítanunk, hogy a második rész, amelyet egyszerre mutatnak be hétfőn az Apolló és Uránia, az elsőtől is érdekfeszítőbb. A titokzatos gyilkosság kiderítésére megindul az izgalmas nyomozás s a modern detektívtrükkök egész sorát csodálhatjuk.

Szombat óta nem sütnék kenyeret a pékek.

A város lakosságának az a része, amely eddig a pékektől szerezte be mindennapi kenyérszükségletét, szombat óta nem kap kenyeret a pékektől. A pékmesterek műhelyeikben nem sütnék kenyeret. Már a múltkor szóvá tettük azt a vizsás helyzetet, amely a lisztárak új maximuma folytán állott elő és rámutattunk arra, hogy ha a város nem fogja előtérni maximális áru liszttel a pékeket, akkor meg fog állni a munka a pékműhelyekben és a város szegényebb lakossága kenyér nélkül marad. A pékek az Ármegállapító-bizottság emlékeztető ülésén, amikor az új kenyérrájakat állapították meg, kijelentették, hogy nem képesek kenyeret sütni, mert az új maximális áron nem lehet lisztet kapni. Ugyilátszik, a pékek fenyegetődzésüket be is váltják.

Kérdést intéztünk egy ismert aradi péknagyiparoshoz a kenyérszükséglet beszüntetésének okára vonatkozólag. A pékmester a következőben ismertette a helyzetet:

— Mikor az Ármegállapító-bizottság két korona ötven fillérben szabta meg a kenyér árát, egyben megmaximálta a liszt árát is. A kenyérliszt maximális ára 1.40, míg a főzöliszté 2.60 korona. Azonban ezen az áron lisztet sehol sem lehet kapni. A termelők ugyilátszik kicsinylik ezt az árat és nem hoznak be lisztet a piacra, amit pedig behoznak, azt nem hajlandók ennyiert eladni. Így megismétlődik az a helyzet, ami a háboruban oly gyakori volt: valahányszor egy árucikknek megmaximálták az árát, azonnal eltűnt a piacról. Ha a hatóság megállapította a liszt maximális árát, akkor tudjon akaratának érvényre szerezni és lássa el az összes pékeket elegendő mennyiségű liszttel. Akkor ismét lesz kenyér elegendő mennyiségben.

Égő vasuti személykocsi Pankota és Tornova között.

Könnyművégzetessé váltható vasuti szerencsétlenség történt november elsején reggel az Acsev. Arad—Brád közötti vonalán. A balesetet az utazó közönség könnyelműsége idézte elő, mert manapság mindenféle gyulékony anyagot is szállítanak a személykocsikban, ami ugyan tiltva van, de megnehezíti az ellenőrzést, hogy az asszonyok szoknyájukban eldugva csempészik be a kocsikba a veszélyes anyagokat.

November elsején reggel is az Aradról Brád felé induló 116-os személyvonat negyedik kocsijában benzinnel kevert kőolajat tartalmazó tartályt helyezett el egy asszony. A tartály ugyilátszik lyukas volt s a kőolaj egy része kifolyt a kocsi padlózatára. Pankota és Tornova állomások között eldobott cigarettától a padlózatra kifolyt kőolaj meggyuladt, a tartály felrobbant s néhány pillanat múlva lángokban állott az egész kocsi. A tűz leirhatatlan pánikot idézett elő az utasok között. Sokan az ablakokon, mások pedig az ajtókon ugráltak ki a robogó vonatról.

A mozdonyvezető szerencsére még idejében észrevette a fülke ablakából kitóduló füstöt s azonnal megállította a vonatot. Miután a vasuti személyzet meggyőződött a helyzetről, hamar lekapcsolta az égő kocsit s így sikerült izolálni a tüzet. A kocsiból kiugrált utasok csak könnyebb sérüléseket szenvedtek, valamennyien folytathatták útjukat és a vonat is befutott rendeltetési helyére Brádra, igaz, hogy nagy késéssel. A csendőrség még aznap megtartotta a helyszíni szemlét annak megállapítására, hogy kit terhel a felelősség a szerencsétlenség miatt. Megállapították, hogy a vasutat semmi felelősség nem terheli, mert a tüzet egyedül a közönség könnyelműsége okozta.

A pécskai rablóbanda vezetője megszökött

Annak idején megirtuk annak a rablóbandának a viselt dolgait, a mely Temesvárott egész sor betörést és a pécskai határban számos fegyveres rablást követett el. A rablóbanda feje és szervezője Hausl György megszökött. Szombaton a temesvári rendőrség telefonértesítést kapott Ujaradról, hogy az ottani csendőrségnek sikerült Hausl Györgyöt elfogni. Szakáll János detektívcsoportvezető átment Ujaradra és vasraverve Temesvárra hozta Hausl Györgyöt, akit a rendőrségi fogdában helyeztek el. Hausl Györgynek tegnap éjszaka sikerült megszökni a rendőrségi fogdából.

A vörös boszorkány veszedelmes leleményességével tartja magát távol a gyanú, továbbélti magát a játékát, s örögi szavvédelye újabb áldozatokat követel. Az ellenállhatatlanul szép és kívánatos „Vörös boszorkány” szerepében Helena Makowska továbbra is a leteremtés

letesebb művészetét nyújtja. A film pazar kiállítás, a fővételek festőisége a monumentális film második részét is gyönyörű látványossággá emeli. Habár a második rész szoros kapcsolatban áll az elsővel, a meseje külön is megérthető.

Gyorsvonatok közlekedése Arad-Makó és Arad-Honcói között.

Az Aradi és Csanádi Egyesült Vasutak igazgatósága figyelemmel a közönség igényeire s hó 5-től kezdődőleg az Arad-Makói és Arad-Honcói vonalakon naponta egy-egy gyorsmotor vonatpárt fog közlekedtetni. Makó felé Aradról a gyorsmotor-vonat délelőtt 8 óra 15 perckor fog indulni s délelőtt 10 óra 21 perckor fog Makóra megérkezni. Vissza Makóról délután 3 óra 15 perckor indul s Aradra érkezik délután 5 óra 25 perckor. Aradról-Honcóra a gyorsmotor-vonat délelőtt 7 óra 42 perckor fog indulni, mely vonat délelőtt 10 óra 39 perckor érkezik Honcóra. Vissza Honcóról délután 3 órakor indul s este 6 órakor érkezik Aradra. A gyorsmotor-vonatokat csak I. és II. osztályra váltott gyorsmotor vonatu menetjegyekkel lehet használni.

Arad új rendőrfőkapitány.

A napokban nevezte ki Vojciu Romulus dr. prefektus Stoica Sebastian temesvári rendőrfőkapitányt aradi rendőrfőkapitányá. Az új kapitány a napokban érkezik meg Aradra és veszi át a hivatal vezetését. A kinevezés dacára az aradi rendőrségen egyelőre nem történik változás. E helyütt említjük meg, hogy az aradi rendőrség legközelebb teljesen új egyenruhát kap. Nagyszombatról hozzák ezeket az új uniformisokat amellyel a rendőrlégénységet felszerelik.

KÖZGAZDASÁG.

Aradi polgári takarékpénztár részvénytársaság.

Az aradi polgári takarékpénztár 1919. évi október hó 31-én kir. közjegyző és az intézeti fő ügyelő-bizottság jelenlétében megtartott sorsolása alkalmával a következő számok húzóttak ki:

5%-os díj nélküli záloglevelek:	
4 drb. 100 forintos. Szám: 904, 905, 909, 1312.	
2 drb. 500 koronás. Szám: 231, 234.	
4 drb. 500 forintos. Szám: 262, 437, 539, 540.	
5 drb. 1000 koronás. Szám: 702, 809, 820, 977, 1392.	
3 drb. 1000 forintos. Szám: 107, 660, 821.	
2 drb. 10000 koronás. Szám: 211, 331.	
5%-os díjas záloglevelek:	
6 drb. 100 forintos. Szám: 162, 220, 303, 334, 417, 541.	
5 drb. 500 forintos. Szám: 196, 217, 219, 220, 222.	
12 drb. 1000 forintos. Szám: 92, 294, 296, 298, 360, 383, 392, 427, 437, 439, 555, 587.	
1 drb. 5000 forintos. Szám: 14.	

Ezen kisorsolt záloglevelek 1920 május 1-től a zálogleveleknek szolvánságukkal együtt való visszavizsgálata érdekében beváltak:

Aradon az intézeti pénztárnál;
Budapesten: a Magyar Izzámitó és pénzváltó banknál;
Bécsben: az Angol-osztrák bank pénzváltó irodájában.

Arad, 1919. október 31-én. 6295
Az Aradi polgári takarékpénztár igazgatósága.

APOLLO URANIA.

Ma, 4-én: II. rész.
4. részben. **Vörös boszorkány.** (Páris rejtelmek.)
Bűnügyi dráma 4 felvonásban.

A szerkesztő távollétében a szerkesztésért
KAROLY JÓZSEF
felel.

NYILT TER.

Az ezen rovat alatt közzétett nem valószínűsítjük.

Értesítés!

Van ismeretűm tudatni a n. é. községgel, hogy helyben Horos Béni-tér T. (Braun ház) bádógos és vízvezeték szerelőműhelyt nyitottam.

Királó tisztelettel:

Marik István,
bádógos és vízvezeték szerelő.

Apró hirdetések.

Levelőzés.

ELŐKÉLO fiatal uriaszony, gyallér urisember barátságát keresi, ki é. anyagilag békésen támogatná. Leveléket „Előzetes” jelíggel a kiadóba. 6269

Alkalmazás.

KÉPESEK VIDÉKRE okt. tanítónak két évi oktatói leánykém mellé. Cim Miklósy, Páltenberg-u. 10. szám. 6266

AJANLKOZOM hárszeretőnek magános urhoz, vagy családban. Értékes magkérésűek a kiadóhivatal továbbit. 6261

EGY fiatal nő gépész-kövács, iradalemben megfelelő állást keres. Révben kiadóhivatalban. 6269

MOSNI AJANLKOZIK hárszerető egyes muszáj. Cim Feray-utca 7., hárszerető. 6260

EGY család vagy bejárás felvétetik. Ingasz, Waiter-utca. 6273

GYÓGYSZERESZGÁKORNOKI állást keresek lehetőleg városban. Ajánlatokat kérem a kiadóhivatalba „K. G.” jelíggel. 6272

FOGÉPÉSZI vagy jobb gépész állást keres bármely rendszerű üzemhez, az üzem bármely részében vagy gyakorlati tanulmányozás elvégzése szakember. Levelék „Fogépsz.” jelíggel a kiadóhivatalba kéretnek. 6263

EGY IRNOK 30 éves, családos, 10 évi jegyzői iródi gyakorlati, tisztességes megélhetési fizetés mellett azonnal állást keres, esetleg kisegítőnek is elmegy, nevezési képet egy jegyzői iródi önmagába vezetni, eddig mint helyettes jegyző is volt, adomunkálatokat főállásosság mellett elvégzi. Cim: Dragina Ábrahám, Bekszeg, Arad. 6265

KINDERMÄDCHEN(Gyermekleány) azonnal felvétetik. Széchenyi-u. 8. 6281

ÜGYNÖK felvétetek fix és százalékos. Braun, Asztalos S.-u. 2. 6277

FÜSZERKERESKEDŐ SEGÉD, aki a román és magyar nyelvet bírja, nov. 1-re állást keres. Cim Brinda Simon, Körösbánya. 6220

PÉNZBESZEDŐI állásra, 40 évesnél nem idősebb, megbízható, kasszával rendelkező kérvényét személyesen adja be az Aradi Villamosági R. T.-hez. 6242

Lakás.

ÁTOROZOTT SZOKA villanyvilágításal kiadó. Péter-utca 5. 6282

Vétel és eladás.

ELADÓK különböző butorok és egy szép nagy palma. Széchenyi-u. 8. 6280

VISZONTELRUSÍTÓK elajfestményekét jutányos árban kapnak. Braun, Asztalos S.-u. 2. 6278

ALIG HASZNALT plüss, szőnyegdivány, egyéb butorok és különböző villanycsülkék, elköltözése miatt jutányos árban eladók. Gonda, Orozy-utca 1. 6267

PÉNEGA SZONYEGEK különböző nagyságban és Porsla kabát eladó. Perényi-utca 10., kapu alatt balra. 6279

LEGJOBB GUMMIÓVSZERESKÉ ajánl Dr. Földes és Hehs gyógyszerek Arad. 3856

EGY AGY, ruanyos ígybetét, 3 darab lésszámtrac, különféle butorok és szonyegek eladók. Megtekinthető Lipót-utca 18 alatt. 6288

FÉL HOSSZU zongora eladó. Deák Ferenc-u. 42., II. em. 6282

TÖLGYFA ebédls és több berendezési tárgy eladó. Megtekinthető d. e. 10-12. d. e. 4-8. Bohos-palota 3 kapu., I. e. 6196

ISKOLAI NYOMTATVÁNYOK kaphatók Knieszer könyvkereskedésben Dobó-u., Felső-téri iskola mellett. 6281

Ingatlan.

ELADÓ HÁZ a belvárosban elfoglalható lakással, nagy pinccel, gaszállóddára is alkalmas. Beresényi Miklós-utca 18. 6291

EGY RÖGTÖN lakható kisebb magánház Zeigmondháza 90b. szám alatt eladó. 6290

ELADÓ Edelspanner-u. 2. számú ház. Érdeklődni ugyasott. 6248

FÖLDSZINTES bérház azonnal átvehető lakással, előnyös fizetési feltételek mellett eladó. Cim Express Eötvös-u. 12. 9555

Ellátás.

KÖZÉPSKOLAI leányok teljes ellátást kaphatnak Varjasy József-u. 2., ajtó 3. szám. 6268

Oktatás.

ÉRTÉKESÉRT növendékek hátránitását vállalja okleveles fér. Cím: „Oktatás 30” jelíggel a kiadóba. 6288

Helybeli iparvállalat,

mely jól jövedelmez, on. 20-30,000 korona befektetéssel eladó. 6267

Cimeket a kiadóba kér.

Scheiermann Vendel

szőlőművelő (Üzletiügy miatt)

Arad, Tőkölly Imre-utca 23. sz.

Különlegességek nemcsak szőlőkertben. Rendelések és átvételek a legújabb divat szerint pontos kivitelben elkészültek. Jutányos árért. Specialista női szőrmekabátok készítésében.

Figyelem!

Komlós Testv. és Muzsay
férfi, nő és gyermekruhá áruháza Forray-u. 8.

Allandó nagy raktár saját készítésű férfi, nő és gyermekruhákban, gyors és angol szövetekben. Külön mérték utáni osztály. Olcsó szabott árak. Szélid kiszolgálás. 6164
3860-1918.

Donga eladás.

A lugosi erdőgazdasági raktárában készletbe 5872,87 akó tölgy donga zárt írásbeli ajánlatok mellett tartandó versenyárgyűlés útján hat eladási csoportban eladatik. Az 1 korona bélyegjellettel felszerelt zárt írásbeli ajánlatok a lugosi erdőgazdaságnál 1919. évi december hó 5-án délután 1 óráig nyújtandó be, ahol azok a következő napon délelőtt 8 órakor nyilvánosan bontatnak fel. Az árverési és szerződési feltételek valamint egyéb adatok a lugosi erdőgazdaságnál szerezhetők be. **Lugoj, a 24. Octombria 1919** 6275

Nr. 2935-1919.

Tölgy és oseresznye rönkö eladás.

A lugosi erdőgazdaság vasúti paraktárában készletbe 1508,88 m³ tölgy és 448 m³ oseresznye rönkö hat (6) eladási csoportban zárt írásbeli ajánlatok mellett nyilvános versenyárgyűlésen eladatik. Az 1 korona bélyegjellettel felszerelt zárt írásbeli ajánlatok 1919. évi december hó 3-án délután 1. óráig a lugosi erdőgazdaságnál nyújtandók be, ahol azok a következő nap délelőtt 9 órakor nyilvánosan bontatnak fel. Az árverési és szerződési feltételek, ajánlati úrlap és beríték a lugosi erdőgazdaságnál szerezhetők be. **Lugoj, a 24. Octombrie** 6276

Borkereskedők és szőlőbirtokok
arák szíves figyelmében. 6641

Allandó nagy raktár minden nagy-
raktár beros sághban kapható

Baumann Lajos

hordó kereskedő
ARAD. Szabadság-tér 11. sz.

Ajánlunk eredeti angol Sunlight toilettó glicerint, Glycerin toilettó krémek. Eredeti csomagolású carlsbadi-sót, Lysoformot, Terpentín-olajat, Csukamáj-olajat, zabdarát, zabpelyhet, zablisztet, ruhafestéket, gyógyszerkorkákat, seidlitzport, sütőport, vanilont, salicilsavat, Brunsvattát, kőszereket stb. 6270

Dr. Földes és Hehs

Arad.

Értesítés!

A n. é. község szíves tudomására adom hogy **Aradon,** a **Waltzer J.-utca 3. sz. alatt** (főposta mellett)

fűszer-, oserenge- és gyarmat-árukereskedést 3000

nyitottam. Allandóan a legjobb minőségű áruk kaphatók kis és nagy mennyiségben pontos kiszállítás mellett. Szíves pártfogást kér.

Kohn Leo.

Társ

vagy kizárólagos ajánlatot az aradi illetőségi előkelő kereskedő, nagyobb készpénztőkével. Csalás absolute reális kereskedelmi vagy ipari vállalatról lehet szó. Megkereséseket „Import-Export” jelíggel a kiadóhivatalba kérek. 6284

Baramfivész elleni szer „TIKIN”

kapható **Wajdits** gyógyszerárán
Egyenként 6-8-10 koronát 4174
József főherceg-ut 11.

Cimtáblák

festését legolcsóbban, a legizlésesebb kivitelben vállalják szakemberek. A munkákat fölveszi „Express” hirdetési iroda, Eötvös-u. 12.

Páratlan hatású szépitőszert!
ELZA kámfor créme

2-3-szori bekenés után tiszta fiatal arak lesz, szép, májolt, rózsák szimulak és szépségüket megtarthatják, ápolhatják, ásvolhatják. **Egy tégly ára 3 korona.**

Kapható az egyedüli készítőnél

WEISZ ARNOLD

gyógyszertára, Kálvís és Közép-u. sarak. Kapható még Haza és Vas drogáriákban.

Villanyüzemre

berendezési műhely, — mérőekkel, szelgőrésszel felszerelve — kibaszóllásra szerelt ipari karosított, esetleg társul. Ajánlatokat a kiadóhivatal „Hajtóerő” jelíggel kérvettil. 6289

Gyufa

Szappan
Kocsikenőcs

minden mennyiségben
HUBERT JOZSEF,
szappangyár Arad. 6217

Tölgyfa

10 db.	14/16	cm vastag	4.00	hossza
11	15/18		5.00	
12	16/20		6.00	

eladó, megtudható **Műlek** közjegyző irodában. 6205

Pince

620 Hl. cementhordóval felszerelt **kiadó.**
Ruzsonyi ügynöksége,
Világos. 6284

Állást keres

30 éves nőlen, volt önálló nagykereskedő, ki mérlegképes könyvelő, perfect magyar és német levelező, a puzafaszakma összes ágazataiban tökéletesen járta. 14 évi iródi gyakorlattal és sokoldalú szakavatottsággal rendelkezik. Vállalkozik bármely puhafa vagy más szakmabeli kereskedelmi vagy iparvállalat önálló vezetésére. Leveléket „Elsőrendű önálló munkaerő” jelíggel a kiadóhivatalba továbbit. 6244

Arad hegyalján

kisebb-nagyobb 9607
szőlők eladóit
és megvételre kerestelnek.
Ruzsonyi ügynöksége, Világos

Keresünk azonnali belépésre **Marosborsára** gyakorlott okleveles

gépészt,

ki kovácsmunkához és patkoláshoz is ért, továbbá vasmórlő malmunkhoz 6216

molnárt,

ki asztalosmunkát is végez. Írásbeli ajánlatok fizetési igények megjelölésével

Seidner Bernat és Fia
MAROSBORSÁ
küldendők.